

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ И МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГЕОГРАФИЯ“

Международна конференция „Географски науки и образование“

19 - 20 октомври

2012

РЕЗЮМЕТА

СЕКЦИЯ
ОБЩЕСТВЕНА ГЕОГРАФИЯ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ РЕГИОНАЛИЗЪМ (ГЕОГРАФСКИЯТ ПОГЛЕД)

Атанас Дерменджиев

Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"

В статията се акцентира върху многоспектърната интегрираност на страните в рамките на европейското пространство. В съдържателно отношение са очертани и диференцирани три измерения на регионализма – културно, икономическо и политическо.

Изтъкната е необходимостта от запълване със съдържание на понятието "Европа на регионите". Въз основа на коментар на "Декларация(та) за регионализма в Европа" е акцентирано върху 4 импулса за развитие: активни регионални формати за развитие; междурегионално сътрудничество с цел постигане ефекта на кохезията между съседни регионални единици; фокусиране върху приоритетните регионални културни потребности, присъщи на регионите; стимулиране на регионалната автономия в контекста на държавната политика и стратегия.

Очертани са основните предпоставки за развитието на пограничното сътрудничество: исторически, икономически, социологически, икономически.

На преден план е изведено съблюдаването на дейности, гарантиращи ефективното протичане на процеса на регионализация.

ГРАДЪТ В РЕГИОНИТЕ НА СВЕТА: ПЛЕДОАРИЯ ЗА РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЯ НА ГРАДОВЕТЕ

Петър Стоянов,

Софийски университет „Св. Кирил и Методий“

Настоящият доклад се занимава с проблема за регионалната география на градовете. В началото той разглежда концепцията за културните региони и нейното въздействие върху културно-пространствената дефиниция за град. След това следват характеристики на типове град съобразно пътя на развитие. Накрая се дискутират тезите за конвергенцията и дивергенцията на структурата на града и развитието.

БАЛКАНИТЕ ПО ВРЕМЕ НА КРИЗА – ГЕОИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ Милен Пенерлиев

Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“

След като Гърция, като европейска и най-вече балканска страна „усети“ икономическата и финансова криза в най-негативния си вариант, стои въпросът как останалите балкански страни се справят с това изпитание. На база регионален анализ на по-важните макроикономически показатели се прави опит да се характеризират страните от Балканския полуостров с техните положителни и отрицателни особености. Използвани са индикатори като брутен вътрешен продукт, нива на заетост, безработица и други. Основната цел е да се ранжират страните и да се открият най-засегнатите от кризата, а така също и тези, които преодоляват трудностите на настоящето по-добре. Прави се сравнителна характеристика със средните показатели за ЕС.

В обществените настроения и изяви през последно време, често се сравняват Гърция и България, като дори се „пророкува“ кога нашата страна ще поеме по пътя на южната ни съседка. В материала се прави опит да се дадат обосновани отговори на подобни тези от обществения дебат.

WHAT KIND OF TOURISM TO PRIVILEGE THE DEVELOPMENT OF DOURO REGION, WORLDS HERITAGE?

Мария Илена Мешкита Пина
Университет Порто, Португалия

Класифицираният винарски регион Дору, уникално пространство, където се произвеждат вина с изключителни качества, измежду които без съмнение ненадминат е портвайнът, се отличава с великолепна природна рамка, съхранила продължителна и ценна история. На площ от 250 000 хектара по склоновете, издигащи се над река Дору и основните ѝ притоци, се редуват терасовидните терени, образуващи една териториална мозайка, царство на лозата, изключително привлекателна, класифицирана от ЮНЕСКО като „Жив еволюиращ пейзаж, Световно наследство“. Независимо от това, множество са пречките за развитието на региона. Така възникват проблемите, свързани с лозовите насаждения и, оттам, с регионалната икономика, като се почне от раздробената поземлена собственост и се стигне до поддържането на висок процент на непреструктурирани лозя, или до демографския срив, имайки предвид, че за опазването на този природен пейзаж все повече се разчита на

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ И МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГЕОГРАФИЯ“

едно застаряващо население с недостатъчно средства, но притежаващо завиден опит и култура.

За да променят тези негативни тенденции на помощ идват няколко стратегии, макар и залагащи основно на туристическата индустрия. При тези обстоятелства трябва да се анализират видовете туризъм, в които се е инвестирало и инвестира и последиците от това, които могат да се видят в целия този комплекс, обявен за световно наследство. Въз основа на задълбочена работа на терен и провеждането на множество анкети и интервюта, направени в туристически центрове в региона, представящи различните видове туризъм, имаме за цел да направим оценка на някои последици, както и да предложим за обсъждане други стратегии, които могат да бъдат приложени. На карта е заложено опазването на това пространство!

КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ И ТУРИЗЪМ

Марияна Николова

Национален институт по геофизика, геодезия и география, БАН

This paper aims to provide a brief review on the results from the recent climate change models and to analyze them in the context of future climate in Europe and in Bulgaria. A specific attention is given on the challenges arises from the future climate change for the tourism in Europe. Climate change has potential to change significantly preferred tourist destinations and seasonal demand structure of the tourism in Europe. The study was carried out on the base of the results from global and regional models and projects as CECILIA, CLAVIER, PRUDENCE, ENSEMBLES and PESETA.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ В АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНОТО ДЕЛЕНИЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Тихомир Личев, Наталия Иванова

Стопанска академия „Димитър Ценов“

Във връзка с икономическата, социална, демографска криза в Република България е необходимо да се проведе административна реформа с окрупняване на административно-териториалните единици. В настоящото изследване се дават някои възможни варианти за нейното провеждане.

ГЕОГРАФСКИ АСПЕКТИ НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ (ПО ПРИМЕРА НА ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО)

Димитър Симеонов

Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"

Общественото здраве се явява обобщен интегрален показател за качеството на обитаемата среда и има непосредствено влияние върху жизнената дейност.

Изучаването на взаимоотношението на човека и обкръжаващата го среда е част от предмета на географската наука. Здравето на човека се явява комплексно междудисциплинарно понятие, което характеризира физическото, духовното и социалното благополучие на населението. Повишеното здравно равнище е естествен положителен елемент от по-високото качество на живот на населението. Използваният географският подход за оценка на общественото здраве в областен план акцентира върху следните аспекти:

- търсене на корелация между териториалните проявления на смъртността и пространствената организация на медицинското обслужване по места;
- представяне на областната и общински динамики в осигуреността с лекари и стоматолози за населението;
- теоретично обвързване и подпомагане на регионалното планиране в областта на здравеопазването с възможностите за приложение на медико-географските карти.

ИСТОРИКО-ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЕЛО КУЛЕВЧА, УКРАИНА

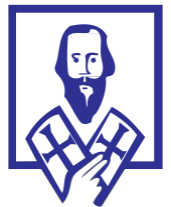
Даниел Руменов

РИМ – Шумен

Предложеният материал третира село Кулевча, Украйна, населението на което е от етнически българи, и е провокиран от историко – етнографските експедиции на РИМ – Шумен през 2009 и 2012 г. Разглежда неговото географско положение, демографската ситуация – както в миналото, така и на днешния етап от развитието му, и икономическото му положение през 180- годишното му съществуване.

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ И МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГЕОГРАФИЯ“

Прави се опит да се изяснят причините за преселението от България през 1830 г. и генезиса на обществото и обществените структури (самоуправление, църква, училище и др.) през периода на неговото съществуване в рамките на различни държавни образувания и политически режими

КРАЕВЕДСКО ПРОУЧВАНЕ НА СЕЛО ЯГНИЛО
Ивалена Георгиева
Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“

Настоящото проучване на село Ягнило има за цел изследване на природните ресурси, материалното и нематериално културно наследство на селището. Целта е попълване на известни празноти в историята и бита на селото, а резултатите от това проучване да могат да се използват успешно в туристическия бранш. Направена е съвременна оценка на туристическите ресурси от гледна точка по-пълноценното им използване.

Историята на селото ни напомня от къде сме произлезли, кои са нашите корени. Миналото и противоречивото настояще могат да се използват като ресурс за културно-познавателен туризъм. Много автори с възхищение описват преселението, бита и съхранените български традиции и обичаи на малоазийските българи в книги, статии и филми.

СЪВРЕМЕННА ЕТНОДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА
НА ОБЛАСТ ШУМЕН
Лейля Шефкъ
Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“

През последните години са наблюдава интерес към изучаването на различните етноси. Причината за този интерес са актуалните от гледна точка на генезис, анализ и териториален обхват, евентуални етнически различия. В настоящия доклад се публикуват част от резултатите от изследванията извършени в Шуменска област по отношение на етническия състав.

ЕТНОДЕМОГРАФСКА ПАЛИТРА НА СТРАНДЖА ПЛАНИНА
Веселин Петков
Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“

Странджа е една от малкото планини в България съхранили свои собствени културно-етнографски и религиозни особености. Тя е мистична, привличаща, обаятелна и почти непозната за нас. В материала се характеризират основните етнографски групи, заселени и живеещи в обсега на планината. Посочват се техните особености от гледна точка на материалното и нематериално културно наследство. Прави се териториален анализ на етнографските групи и се описват по-важните архитектурни, фолклорни и етнографски характеристики.

ОТНОСНО АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНИТЕ
ДЕЛЕНИЯ НА БЪЛГАРИЯ
Ангел Павлов

Една от най-новите книги по регионално развитие и регионална политика е излезлият от печат през януари 2012 г. труд “Административно-териториалното деление на Разградска област (1877-2011)”. От пръв прочит заглавието насочва мисълта само към Разградска област. Всъщност авторът ѝ анализира проблема и сочи варианти на усъвършенстването му от общонационално управленско равнище.

Доказателствата са от различни административно-териториални области на България, но преди всичко с примери от практиката на Разградска област.

В първата част са дадени периодите – критерии при определянето им, датиране, наименование, характеристика, вариант за нова система на териториално управление на страната. Взема се отношение по съществуващите райони за планиране и тяхното бъдещо усъвършенстване с ново райониране и обогатени контролно-регулирущи и регулационни функции, на базата на които да бъде осъществена децентрализацията на административното управление.

Във втората част е представен статутът на населените места в Разградска област – наименования, етимология на имената на селищата; равнищата на управление и съответният им административен статут на общинско, околийско, окръжно и областно равнище; данни за

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ И МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГЕОГРАФИЯ“

броя на жителите им от 17-те всеобщи преброявания на населението на България, както кодовете и статутът им по Евростат и Националния статистически институт (по ЕКАТТЕ, за междуселищно автоматично телефонно избиране и пощенски код).

Книгата е създадена на базата на нормативните документи у нас (укази, закони, постановления, наредби, решения и други), издавани от 1877 - 2011 година.

Впечатляващи са многобройните приложения – схеми, таблици, карти (голяма част от които са цветни) и други.

ДИНАМИКА НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЩИНИТЕ ЕЛИН ПЕЛИН И ГОРНА МАЛИНА ПО ВРЕМЕ НА ПРЕХОДА КЪМ ДЕМОКРАЦИЯ И ПАЗАРНА ИКОНОМИКА

Нели Веселинова

Софийски университет "Св. Климент Охридски"

Анализът на динамиката на населението като фактор за развитие на общините Елин Пелин и Горна Малина, намиращи се в Софийска област, е направен по данни за периода 1992 – 2011 година. Изследвани са основни показатели като: брой, гъстота и динамика на населението в общинските центрове и двете общини като цяло; раждаемост, смъртност и естествен прираст; механичен прираст на населението; сключени бракове и бракоразводи и др. Населението е главен фактор за благоприятното развитие на двете общини. В същото време близостта на столицата София ежедневно влияе върху миграциите и работната заетост. Чрез многобройните си работни места и възможности за по-добра реализация градът влияе не само на ежедневните трудови пътувания, но и при вземането на решения за временна или постоянна смяна на местожителството.